

Kohtunik Meelis Eerik
Harju Maakohus

Teie: 06.03.2025 nr 2-21-7371

Meie: 21.04.2025 nr 12-4/25-0101/102-10

Tsiviilasi nr: 2-21-7371

Võlgnik: Let's Publish OÜ

Maksejõuetuse teenistuse vastus kohtu ettepanekule Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotimenetluse jätkamiseks avaliku uurimisena

Kohtu menetluses on tsiviilasi nr 2-21-7371 pankrotivõlgniku Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotimenetlus väidetava raugemise olukorraga. Kohus on teinud Maksejõuetuse teenistusele ettepaneku kaaluda pankrotimenetluse jätkamist avaliku uurimisena.

Maksejõuetuse teenistus teostab järelevalvet pankrotivõlgniku ja pankrotivõlgniku lähikondsete tegevuse üle seoses pankrotimenetlusega ja eesmärgiga uurida nende võimalikku seadusvastast käitumist võlgniku maksejõuetuse tekitamisel või makseraskuste suurendamisel pankrotimenetlustes, milles esineb avalik huvi vältida raugemist, või selgitada välja avalikus huvis oleva maksejõuetusaja olulised asjaolud.

Maksejõuetuse teenistus on tuvastanud sarnaselt ajutise halduri aruandes märgitule, et võlgniku maksejõuetus tekkis hiljemalt 01.06.2020, mil jõustus kohtuotsus Thorgate Management OÜ kasuks ja oli ilmne, et võlgnikul puuduvad vahendid kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamiseks. Tuvastatud asjaolude kohaselt puudus võlgnikul nii 2018 ja 2019 müügitulu ning viimastel aastatel tegeles võlgnik kohtuvaidluse pidamisega ning sisuline äritegevus puudus. Kõnealuses olukorras lasus võlgniku juhatuse liikmetel vastavalt AS § 180 lõikele 5¹ kohustus viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, esitada kohtule osaühingu pankrotiavaldus. Pankrotiavaldus esitati alles 09.05.2021 ning selle esitas võlausaldaja, mitte võlgnik ise.

Lisaks esinevad võlgniku lähikondsete tegevuses võlgniku kahjustamisele viitavad tunnused, sest pankrotiavalduse esitamise kohustuse täitmise asemel sooritas võlgnik oma viimase varaga 27.06.2020 tehingu ainuosanikuks ja PankrS § 117 lg 2 p 2 mõttes lähikondseks oleva Let's Print Management OÜ-ga, kandes talle 27.06.2020 makseselgitusega „laenu tagasimakse“ kokku 14 412 eurot. Nimetatud rahalise kohustuse täitmine õnnestus PankrS § 113 lg 1 p 3 alusel pankrotipessa tagasi võita.

Vaatamata eeltoodud rikkumistele annab Maksejõuetuse teenistus kohtule teada, et ei esita antud pankrotiasjas ettepanekut jätkata Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotimenetlust avaliku uurimisena ehk riikliku järelevalvena, sest puudub põhjendatud kahtlus, et võlgniku maksejõuetusega kaasneks oluline täiendav avalik huvi.

PankrS § 84 kohaselt teostab kohus järelevalvet pankrotimenetluse seaduslikkuse üle ja täidab

muid seadusest tulenevaid ülesandeid. Vastavalt PankrS § 69 lg-le 1 teostab kohus järelevalvet pankrotihalduri tegevuse üle. Eeltoodule tuginedes juhib Maksejõuetuse teenistus pankrotihalduri üle järelevalvet teostava kohtu tähelepanu pankrotihalduri poolt ametiülesannete täitmisel halduri kohustuste võimalikele rikkumistele Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotiasjas.

PankrS § 55 lg 2 teise lause kohaselt peab haldur (kui avalik-õiguslikku funktsiooni täitev ainuisikuline haldusorgan) täitma oma kohustusi isiklikult. PankrS § 62 lg 1 kohaselt võib haldur üksikute (näiteks keerulisemate) pankrotimenetlusega seotud toimingute tegemisel kasutada kolmandate isikute abi. Pankrotihaldur ei või üle anda kogu oma tegevust.¹

Maksejõuetuse teenistus küsis pankrotihaldurilt enda seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks halduri toimiku tutvumiseks. Pankrotihalduri Mari Männiko nimel suhtles ning tegi pankrotihalduri toimiku Maksejõuetuse teenistusele nähtavaks Advokaadibüroo Supremia jurist Anette Valge. Halduri toimikust nähtub 17.05.2021. a volikiri, millega Let's Publish OÜ (pankrotis) toona ajutine haldur Mari Männiko volitas Advokaadibüroo Heed Entsik jurist Viire Murak`ut ennast esindama pankrotimenetluses, sh esitama päringuid krediitiasutustele ning registritele. Volikiri anti edasivolitamise õiguse ja kehtivusega kuni pankrotimenetluse 2-21-7371 lõpuni. Halduri toimikust nähtub, et avalik-õigusliku funktsiooni täitja ehk pankrotihalduri asemel on kõik päringud võlgniku lähikondsetele ja kolmandatele isikutele (pankadele, sideettevõtetele, Maksu- ja Tolliametile, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale, Nasdaq CSD Eesti filiaalile, Transpordiametile) vara ja kohustuste, aga ka tehingute asjaolude välja selgitamiseks teostanud volituse alusel jurist Viire Murak, mitte pankrotihaldur ise.

Olukorras, kus vandeadvokaadi kvalifikatsiooniga ajutine haldur oleks PankrS § 55 lg 2 alusel pidanud oma kohustusi täitma isiklikult on ta muuhulgas vastuollu läinud ka pankrotihalduritele kehtestatud hea kutsetava (edaspidi hea kutsetava)² § 6 lõikega 4, mille kohaselt peab pankrotihaldur tagama, et kõrvalistel isikutel ei oleks juurdepääsu pankrotimenetlusega seotud dokumentidele, sellega seotud kirjavahetusele ja muudele teabekandjatele.

Lisaks nähtub asjaoludest, et vandeadvokaadi kvalifikatsiooniga pankrotihaldur Mari Männiko volitas tsiviilasjas 2-21-17755 (*Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotihaldur Mari Männiko hagi Mirjam-Mari Marastu vastu kahju hüvitamise nõudes*) pankrotivõlgnikku esindama pankrotihalduri enda büroo st Advokaadibüroo Heed Entsik vandeadvokaati Tarmo Friedenthal'i. Sama vandeadvokaadi volitas pankrotihaldur võlgnikku esindama ka tsiviilasjas 2-21-14730 (*Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotihaldur Mari Männiko hagi Lets Print Management OÜ vastu tagasivõitmise nõudes*).

Pankrotihaldur peab vastavalt kehtivale pankrotiseadusele talle pandud ülesandeid täitma reeglina isiklikult. Tegemist on teadmiste ja oskuste poolest vandeadvokaadi kvalifikatsiooniga pankrotihalduriga st mitte miski ei välista temal endal kogu pankrotihaldurile pandud ametiülesannete iseseisvalt algusest lõpuni täitmist. Kuivõrd esinevad viited, et pankrotihaldur, sh ajutine haldur Mari Männiko ei täitnud talle seadusega pandud ametiülesandeid isiklikult, siis tõusetub teenistuse hinnangul muuhulgas küsimus käesoleva pankrotimenetluse kulude (sh halduri tasu) seaduslikkusest ja otstarbekusest.

Maksejõuetuse teenistus leiab, et vandeadvokaadi kvalifikatsiooniga pankrotihaldur Mari

¹ Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 29.01.2020. a määrus tsiviilasjas nr 2-17-18069, p 24.7

² Kehtestatud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojal kutsekogu 04.03.2011 otsusega nr 3. Muudetud Kojal kutsekogu 31.03.2021 otsusega nr 4 „Pankrotihaldurite hea kutsetava muutmine“ Kättesaadav: [Microsoft Word - Hea kutsetava 04.03.2011.doc](#)

Männiko ei hinnanud põhjalikult ja objektiivselt perspektiivi tsiviilasjas 2-21-17755 (*Let's Publish OÜ (pankrotis) pankrotihaldur Mari Männiko hagi Mirjam-Mari Marastu vastu kahju hüvitamise nõudes*) ning jätkas kohtuvaidlust olukorras, kus võlgniku alaline maksejõuetus lähikondsele 2018. aasta lõpus tehtud maksete sooritamise ajal oli jäänud tuvastamata/tõendamata. Antud põhjusel ei olnud võimalik tõendada ka tehingute õigusvastasust ja kahju põhjustamist võlgnikule ning kohtuvaidlus lõppes aastate pikkuse kohtumenetluse tulemusena võlgniku kahjuks. Vandeadvokaadi kvalifikatsiooniga pankrotihaldur oleks pidanud kohtuvaidluse perspektiivi objektiivselt ja majanduslikult otstarbekalt hindama ning vajadusel loobuma täiendavaid menetluskulusid tekitavast perspektiivitust kohtuvaidlusest. Selle asemel taotles pankrotihaldur Mari Männiko järjepidevalt kohtudeposiiti maksete tasumise jätkamist pankrotiavalduse esitanud võlausaldaja Thorgate Management OÜ poolt, mis lõpuks ületasid tema nõuet võlgniku vastu kordades.

Maksejõuetuse teenistuse hinnangul läheb selline tegevus vastuollu pankrotihalduritele kehtestatud hea kutsetava § 11 lg 1 põhimõttega, mille kohaselt kaitseb pankrotihaldur kõigi võlausaldajate, samuti võlgniku õigusi ja huve ning tagab seadusliku, kiire ja majanduslikult otstarbeka pankrotimenetluse.

Maksejõuetuse teenistus palub kohtul eelnevalt kirjeldatud asjaolusid pankrotihaldurile Mari Männikole lõpliku tasu määramisel arvesse võtta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Maasik
järelevalve ekspert
Maksejõuetuse teenistus

Õigus allkirjastada tuleneb Maksejõuetuse teenistuse juhataja 06.01.2025 käskkirjast nr 12-5/2025/25-003-1, millega on võimalik tutvuda <https://maksejouetus.konkurentsiamet.ee/kontakt/kontaktid>